

ELS PRECURSORS

ELS NATURIEN: FORA LA CIVILITZACIÓ, VISCA LA NATURA!

A un París on encara el poblet de Montmartre es resistia a ser engolit per la capital, el llibertari Emile Gravelle, als seus quaranta anys, dóna nom i primera embranzida a la futura xarxa *naturien*, mitjançant la revista *L'Etat Naturel et la part du prolétaire dans la civilisation*, editada entre 1894 i 1898, i els dos números del fulletó satíric *Le Sauvage*, que veuen també la llum aquest darrer any. Gravelle és dibuixant, pintor i il·lustrador, cosa força present en ambdues publicacions.

JOSEP MARIA ROSELLÓ → LLICENCIAT EN CIÈNCIES POLÍTiques I SOCIOLOGIA

La iniciativa de Gravelle origina nous periòdics com *La Nouvelle Humanité* (1895-1898), d'Henri Zisly i Henri Beaulieu, o *Le Naturien* (1898) d'Honoré Bigot, els quals faciliten i fan camí d'una petita però prou activa xarxa d'individus o grups a París i a altres indrets de França.

L'esclat *naturien* li porta crítiques de totes bandes, les quals donaran pas a polèmiques, especialment en la premsa anarquista de l'època. Conseqüència tot plegat de l'absolut rebuig *naturien* a la ciència.

Si Gravelle pren la iniciativa, el ja esmentat Henri Zisly (1872-1945) esdevé un dels més actius difusors *naturien*. Fulletons com *En Conquête vers l'État Naturel* (1899) o diaris com *L'Ordre Naturel* (1905) on exposa i argumenta el seu concepte de llibertari anticientífista, en són proves.

L'ESTAT NATURAL

Per als *naturien*, l'estat natural és el resultat de l'evolució esperada des d'un estat anterior primitiu i embrionari. **L'estat natural, l'edat d'or de la humanitat, és destruït per la civilització, la qual el substitueix per l'artificialisme.**

En l'estat natural, homes i dones disposen de prou terra per alimentar-se sense cap necessitat de la propietat ni de les arades. La situació normal és la de salut degut a l'harmonia natural, on els instins humans et guien per satisfer les necessitats en la permanent abundor material.

La visió d'un home primitiu lliurat als seus instins ferotges i sanguinaris és del tot falsa per als *naturien*; per ells no n'hi ha ni de bons ni de dolents, d'instins, només els propis de l'espècie humana: el de recerca i possessió de les coses que li són necessàries, el d'activitat i d'enginyositat, el d'abric i de repòs, el de reproducció, el de preservació i seguretat, el de sociabilitat i el de llibertat. Recordem que aquests són els instins a l'estat natural per alimentar-se dels fruits dels arbres i aixopugar-se en boscos o en coves.

L'ARTIFICIALISME

La formació de grans ciutats, vies de comunicació o l'ús de la química industrial són diferents aspectes de com el viure en societat es basa en l'artificialisme.

L'apropiació de la terra, única font de vida, per a uns quants dels més hàbils societaris porta a la resta a fer feines hostils a l'organisme per poder sobreviure. L'especialització en una tasca per a la rapidesa de la producció va contra la fisiologia humana i si a això hi ajuntem un lloc insalubre d'habitatge i l'alimentació adulterada, dóna totes les malalties epidèmiques pròpies de la decadència física de la humanitat. Aquesta situació no té cap caire de fatalitat, ni val com a preu a pagar per cap progrés destinat a satisfer necessitats discutibles quan, la conseqüència, és la degradació del cos.

La visió *naturien* de l'artificialisme no s'acaba aquí, cal tenir en compte que la propietat de la terra i el comerç, doll d'odis i rancúnies, són la causa, seguint Gravelle, de «[...] la llei de treball forçat per als despossessits; les lleis coercitives per als refractaris a aquesta condició; el servei militar, període anormal en la vida dels joves en ple vigor; la reclusió temporal o perpètua per als indòmits; el celibat voluntari per prejudicis; el matrimoni de conveniència; el dret marital; l'autoritat paterna i el dret de serveis; l'estudi escolar per als nens abans de la pubertat; la jerarquia; l'etiqueta; el servei domèstic, etc.».¹

EL PAPER DE LA CIÈNCIA

Quan es trenca l'harmonia amb la natura calen uns instruments que ens permetin sobreviure-hi com a espècie, perquè l'arti-

ficialisme demana pal·liatius. La tala dels boscos fa que la neu i les pluges arrosseguin la terra fèrtil al mar, a la qual cosa ajuda, també, l'acció de l'arada quan trinxen la xarxa d'arrels. Així, sense aixopluc natural i sense fruits dels boscos, vénen l'agricultura, els canals, les ciutats o els abocadors entre altres meravelles semblants als ulls del positivisme científic de l'època. Per als mateixos ulls també són un gran encert els pal·liatius a la decadència física: curt de vista?; sense problemes, per a això s'inventen les ulleres. No hi fa res que a l'estat natural no hi hagi curts de vista, pensa un *naturien*. Per això, veuen el positivisme científic com una nova religió i un coneixement inútil.²

EL PENSAMENT NATURIEN AVUI

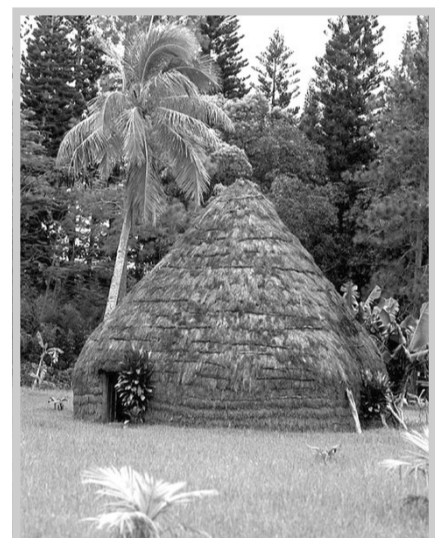
Poc més d'una dècada es va allargar el moviment *naturien*, després hi ha les biografies individuals i un moviment continuador molt eclèctic que s'anomena *néonaturien* el qual, precursor del naturisme llibertari, es va aplegar al voltant de la revista *Le Néonaturien* (1919-1925) i Henry Le Févre.

Gràcies a l'estudi sobre el moviment anarquista francès de l'historiador Jean Maitron, publicat durant els setanta, i les reedicions durant els noranta de part dels textos *naturien*, a França són considerats pioners de l'anarquisme i precursors del naturisme llibertari, encara que el meu parer és diferent ja que, crec, que més aviat són precursors de tota iniciativa *sauvage* –salvatge, primitivista– que al llarg del segle xx es dóna al país veí.

La gran estirada del creixement demogràfic a les darreres dècades del passat segle, l'augment alhora de la concentració en urbs i la contaminació ambiental dificulten veure el pensament *naturien* però, per això mateix, no se'n fa gens difícil la reflexió.

NOTES

1. Emile Gravelle; «Notre Base. Demonstration», en *L'Etat Naturel et la part du prolétaire dans la civilisation*, núm. 3, juliol-agost 1897, París.
2. Properament, *Llavors d'Anarquia* (llavor-da@anarchie.net) publicarà una selecció de textos *naturien* amb el títol *La Civilización es el Mal y la Naturaleza el Bien* (1894-1910).

DECLARACIÓ NATURIEN

Els paràgrafs que segueixen són una crida al seny, un crit d'alarma contra el desmunt continu i devastador dels boscos, és un clam desesperat contra la invasió de la tisi, contra les cases de sis o vuit pisos, contra els aliments i begudes adulterades, contra el cansament intel·lectual de les universitats i el treball atrofiador de les fàbriques. És també una virulenta diatriba contra l'aire enxubat i malsà, contra les malalties i la decadència de les races, i finalment, és una protesta violenta contra les ximpleries i els il·logismes creats per la civilització, és una lluita contra la Ciència, deessa del dia, contra la Química, contra tot allò artificial.

Nosaltres podem viure sense ferrocarrils, sense automòbils, sense telègrafs i telèfons, sense globus ni prostitució, sense tuberculosi ni pederàstia.

Volem simplement la vida normal, és a dir, l'exercici de la vida, la llibertat a la Natura integral. La salut només pot reeixir amb l'abolició de les ciutats, focus permanents, inevitables, d'epidèmies. (Henri Zisly; *En Conquête vers l'État Naturel*, París, 1899, p. 1.)